

ใบความรู้ หน่วยการเรียนรู้ พระธรรม ชั้น ป.๕
โรงเรียนมารีวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

พระไตรปิฎก

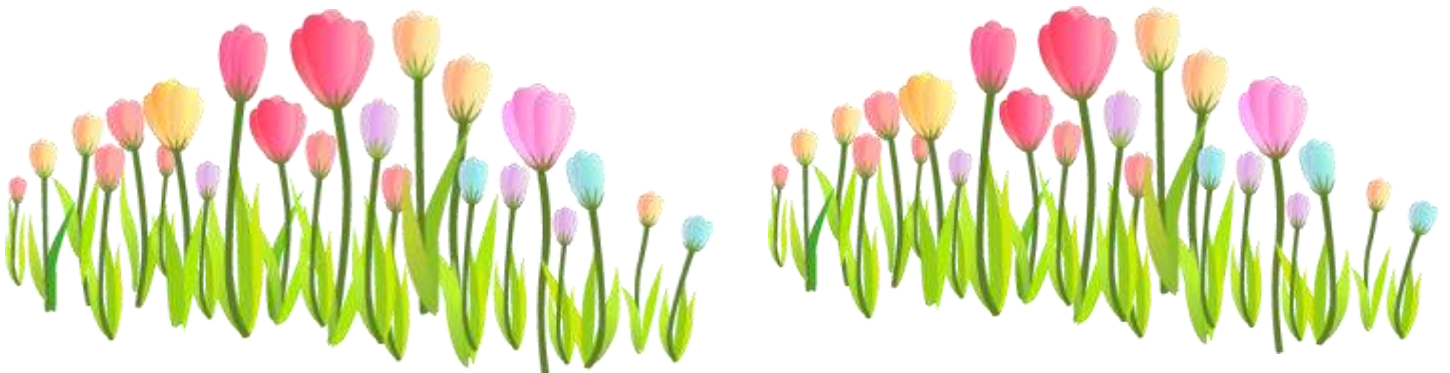

พระไตรปิฎก แปลว่า ๓ คัมภีร์ เมื่อแยกเป็นคำๆ ว่า พระ + ไตร + ปิฎก คำว่า "พระ" เป็นคำแสดงความเคารพหรือยกย่อง คำว่า "ไตร" แปลว่า สาม คำว่า "ปิฎก" แปลได้ ๒ อย่าง คือ แปลว่า คัมภีร์ หรือแปลว่า กระจาด ตะกร้า

ดังนั้น พระไตรปิฎก จึงหมายถึง สิ่งที่รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าไว้เป็นหมวดหมู่ ไม่ให้กระจัดกระจาย คล้ายกระจาดหรือตะกร้าอันเป็นภาชนะใส่ของนั่นเอง

ปิฎก ๓ หรือพระไตรปิฎก แบ่งออกเป็น

๑. พระวินัยปิฎก ว่าด้วยวินัยหรือศีลของภิกษุ ภิกษุณี
๒. พระสุตตันตปิฎก ว่าด้วยพระธรรมเทศนาทั่วไป
๓. พระอภิธรรมปิฎก ว่าด้วยธรรมล้วนๆ หรือธรรมสำคัญ

พระไตรปิฎก

พระวินัยปิฎก คัมภีร์ว่าด้วยระเบียบวินัย

พระสุตตันตปิฎก คัมภีร์ว่าด้วยพระธรรมเทศนาต่างๆ ไป มีประวัติ และท้องเรื่องประกอบ เน้น
ความสำคัญในสมาธิ คือการพัฒนาด้านจิตใจ

พระอภิธรรมปิฎก คัมภีร์ว่าด้วยหลักธรรม และคำอธิบาย ที่เป็นเนื้อหาวิชาการล้วนๆ ไม่มีประวัติ
และท้องเรื่องประกอบ

ความสำคัญของพระไตรปิฎก

ก่อนปรินิพพาน พระพุทธเจ้าได้ตรัสทำนองสั่งเสียกับพระอานนทว่า เมื่อพระองค์ปรินิพพาน
ล่วงลับไปแล้ว จะไม่ทรงตั้งภิกษุรูปใดแทนพระองค์ หากแต่ให้ชาวพุทธทั้งหลายยึดพระธรรมวินัย
เป็นศาสดาแทนพระองค์ ตามพระพุทธพจน์ว่า "โย โว อานนท มยาธมโม จ วินโย จ เทสิโต ปญญต
โต โส โว มมจเจเนน สตถา" แปลว่า ดูก่อน อานนท ธรรมและวินัยใดที่เราได้แสดงแล้วและบัญญัติ
แล้วแก่เธอทั้งหลาย ธรรมและวินัยนั้น เป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย โดยกาลที่เราล่วงลับไป

พระพุทธพจน์นี้แสดงให้เห็นว่า พระธรรมวินัย ถือเป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า จึงเท่ากับ
เป็นองค์พระศาสดาและเป็นตัวแทนพระพุทธศาสนา และพระธรรมวินัยทั้งหลายนั้นล้วนได้
ประมวลอยู่ใน พระไตรปิฎก ทั้งสิ้น

อาจกล่าวได้ว่า พระไตรปิฎก มีความสำคัญดังนี้ คือ

๑. เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธพจน์ คือคำสั่งของพระพุทธเจ้า
๒. เป็นที่สถิตของพระศาสดาของพุทธศาสนิกชน เราสามารถเฝ้าพระพุทธเจ้า หรือรู้จัก
พระพุทธเจ้าได้จากพระไตรปิฎก
๓. เป็นแหล่งต้นเดิมหรือแม่บทในพระพุทธศาสนา
๔. เป็นมาตรฐานตรวจสอบคำสอนและข้อปฏิบัติในพระพุทธศาสนา คำสอนและข้อปฏิบัติใดๆ ที่
จะถือว่าเป็นคำสอนและข้อปฏิบัติในพระพุทธศาสนาได้ จะต้องสอดคล้องกับพระธรรมวินัยในพระ
ไตรปิฎก
๕. เป็นคัมภีร์ที่ถือเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการ

พระรัตนตรัย

พระรัตนตรัยเป็นองค์ประกอบสำคัญของพระพุทธศาสนา ถือว่าเป็นสิ่งประเสริฐ เป็นมงคลสูงสุด และเป็นแหล่งรวมความดีงามทั้งปวง

เป้าหมายของการนับถือพระรัตนตรัย คือ การศึกษาให้รู้ว่าพระรัตนตรัยมีคุณอย่างไร สามารถเข้าถึงพระรัตนตรัยได้อย่างไร และพระรัตนตรัยมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร

พระรัตนตรัยโดยเป้าหมายที่แท้จริง คือ ความรู้เรื่องการดับทุกข์ การดับทุกข์ได้ คือ พระพุทธ ตัวการดับทุกข์ คือ พระธรรมและผู้ที่มีความสงบ่มเย็นเพราะการดับทุกข์ได้ คือ พระสงฆ์

ความหมายของพระรัตนตรัย

พระรัตนตรัย หมายถึง แก้วอันประเสริฐ หรือ สิ่งมีค่า ๓ ประการ ได้แก่

๑) พระพุทธ คือ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งทรงค้นพบสัจธรรม โดยการตรัสรู้ แล้วทรงประกาศสั่งสอนสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์

๒) พระธรรม คือ ความจริงที่มีอยู่โดยธรรมชาติซึ่งพระพุทธองค์ทรงค้นพบแล้วทรงนำมาเผยแผ่แก่สรรพสัตว์

๓) พระสงฆ์ คือ กลุ่มคนที่ศรัทธาเลื่อมใสในคำสอนของพระพุทธเจ้า แล้วสละเพศฆราวาส ออกบวชในพระพุทธศาสนา และนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติ และเผยแผ่แก่พุทธศาสนิกชน

อริยสัจ 4 : อริยสัจ 4 คือ ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ อันเป็นหลักคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนา มีดังนี้

- 1) ทุกข์ คือ ความจริงที่ว่าด้วยความทุกข์
- 2) สมุทัย คือ ความจริงที่ว่าด้วยเหตุให้เกิดทุกข์
- 3) นิโรธ คือ ความจริงที่ว่าด้วยความดับทุกข์
- 4) มรรค คือ ความจริงที่ว่าด้วยทางแห่งความดับทุกข์

ใบงาน พระธรรม 1

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

พระไตรปิฎก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความสำคัญ พระไตรปิฎก

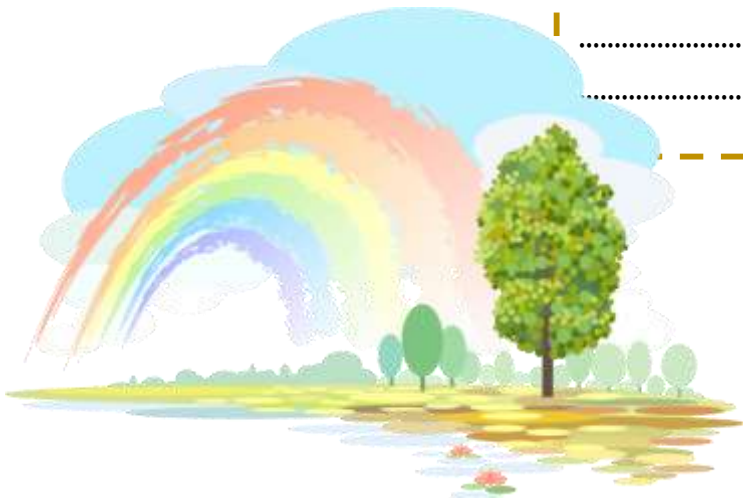
.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน พระธรรม 2

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

พระรัตนตรัย หมายถึง

.....
.....

